

Emergeix Reventós

JORDI FONT / Llicenciat en Geografia i Història

AVUI, 11 d'abril del 2010

La publicació de les memòries de Joan Reventós fa emergir, entre nosaltres, la figura neta i noble del dirigent socialista. Fill d'una família patrícia i republicana, membre actiu dels grups catalanistes d'acció directa, va ingressar al clandestí Moviment Socialista de Catalunya l'any 1949 i hi va exercir responsabilitats dirigents des del 1951. Les seves inconcluses memòries arriben fins al 1958, data del seu ingrés a presó, si bé els treballs que les acompanyen evoquen tota la seva llarga i densa trajectòria política. Dues fites cabdals porten la seva rúbrica de manera molt destacada. Dues fites que són fundadores de la Catalunya dels nostres dies, després de la llarga nit del franquisme, i que situen el seu nom a l'altar dels "pares de la pàtria".

EN EFECTE, JOAN REVENTÓS va ser la columna vertebral del procés d'unitat del socialisme català i, amb ell, de la fonamentació de la unitat civil del poble de Catalunya. Sabia que la nació la fa el consens de la ciutadania i que, en conseqüència, el primer deure de tot patriota és garantir la cohesió i la unitat civil del poble. Seria, primer, el procés de Convergència Socialista de Catalunya (1974) i, després, el Pacte d'Abril i la candidatura Socialistes de Catalunya (1977), que culminaria amb el Congrés de la Unitat (1978). Malgrat la posterior demagògia, hi havia plena consciència per part de tothom, també per part dels adversaris, que aquest no era tan sols l'infantament d'un gran partit socialista, sinó que era també l'assoliment d'un objectiu nacional: la garantia de la unitat civil del nostre poble, la manera rotunda de conjurar el perill, ben real, d'una nova deriva de signe lerroquista.

D'ALTRA BANDA, JOAN REVENTÓS va ser un catalitzador essencial de la unitat democràtica i catalanista contra el franquisme, que culminaria amb la creació de l'Assemblea de Catalunya. Més encara: guanyades les primeres eleccions democràtiques (1977), a partir de la majoria formada pels Socialistes de Catalunya, el PSUC i ERC, Joan Reventós encapçalava enèrgicament l'exigència de retorn de la Generalitat exiliada, mentre el nacionalisme conservador venia d'estar sospesant la conveniència d'acceptar el Régimen Especial para Cataluña que Adolfo Suárez havia proposat. I, arribat el moment, com a cap de llista de la força guanyadora, Reventós no dubtava a sacrificar el seu legítim protagonisme en benefici del retorn de la Generalitat. Salvador Sánchez Terán, un home clau del moment per compte de Suárez, ha deixat constància escrita de fins a quin punt la victòria de Reventós el 1977 i la seva posició irreductible van determinar que Suárez es plantejés seriosament, per primer cop, el retorn del president Josep Tarradellas, successor legal de Lluís Companys, el president afusellat.

AQUESTA ACTITUD DESPRESA de Joan Reventós va ser motiu de més d'un comentari sorneguer per part d'alguns polítics "de raça": massa bona persona, deien. En realitat, venien a reconèixer que aquest no era el tarannà que els distingia. I no vull dir que el d'ells fos un tarannà dolent: l'ambició personal és un carburant important en la vida política, on cal una fortíssima motivació per suportar la duresa que s'hi dona. No és mala cosa, si no depassa certs límits, si no es tradueix en una força cega i amoral que tot ho arrasa. Joan Reventós, però, tenia una altra font d'energia: la seva personalitat s'havia fet en la revolta ètica contra la injustícia, quan, a canvi, només podies rebre garrotades. I havia après a trobar satisfacció en el servei arriscat i anònim, a sentir el goig del

compromís secret amb el seu país i amb el poble ras, a gaudir la solidaritat d'altres homes i dones de comportament heroic i desconegut. No necessitava cap altre carburant.

L'HAURÍEM VOLGUT PRESIDENT de la Generalitat el 1980. No va ser possible: tots els poders van posar-s'hi en contra. Però, com diu Raimon Obiols, Reventós va ser un polític d'èxit, perquè totes les seves "intencions primitives" (Weber), tots els propòsits juvenils que van dur-lo al compromís polític, van aconseguir-se. No només això: ell hi va tenir un paper decisiu. I afegeix: "La seva era una aposta vital basada en un doble exercici de confiança: confiança en les paraules, les idees, els projectes col·lectius (la política); confiança en les persones, especialment en les de baix".